

صبح

دست‌مان در شوخی بسته نیست

حمیدرضا افتخاری، مدیر رادیو صبا از الزامات تولید برنامه‌های طنز و سرگرمی می‌گوید

۸ صفحه <<

مقاومت روی صحنه تئاتر

امسال در جشنواره تئاتر فجر، ۶ اثر نمایشی با موضوع غزه روی صحنه می‌رود

<< ۱۱

شهدای دانشجو در آینه صدا و تصویر

به انگیزه شهادت سیدحسین علم‌الهدی و روز شهدای دانشجو تصویر این قشر ارزشمند را در رسانه ملی بررسی کردیم

<< ۲۱

فراز و فرودهای قربان را دوست دارم

بازیگر سریال سوچان معتقد است شبیه کاراکترش در جامعه زیاد است؛ کسانی که به بهانه عشق، تصمیم‌های اشتباه می‌گیرند

<< ۶

📌 زاویه دید

رژیم صهیونیستی علاوه بر ویرانی، در سرقت آثار تاریخی فلسطین و غزه سابقه طولانی دارد

توحش علیه تمدن غزه

«قول می‌دهم درستش می‌کنیم.» این جمله‌ای است که جوانان شهر غزه روی بقایای دیوارهای باستانی‌ای که اسرائیلی‌ها ویران کرده‌اند، نوشته‌اند. اسرائیل از زمان آغاز جنگ، در تلاش برای محو آثار باستانی فلسطین بوده است. این آثار از جمله بازارها، مسافرخانه‌ها، حمام‌های عمومی، زوایای صوفیان، مقبره‌های کهن، مساجد و کلیساها و مراکز فرهنگی اند که تجسمی از زندگی ریشه‌دار و اصیل مردم فلسطین در عصور ایوبی، مملوکی، عثمانی و... بخشی از سیرتمدن اسلامی در نوار غزه به شمار می‌روند. در سال ۲۰۲۴ و به‌طور مشخص از هفتم اکتبر و شروع عملیات طوفان الاقصی، اسرائیل ۴۰۰ نماد و ۳۲۵ سایت باستانی را ویران کرده است. این رژیم، خانه‌های قدیمی رادر اولویت اهداف شلیک خود قرار می‌دهد. این حرکت کینه‌تورانه، صراحتاً با قوانین بین‌المللی از جمله ماده ۲۷ بند چهارم مقررات لاهه ۱۹۰۷ و ماده ۵۶ مغایر است و جزو جنایات جنگی به شمار می‌رود؛ براساس این قوانین، ویران کردن ساختمان‌های دینی و عبادی، هنری، مؤسسات علوم، امور خیریه و آثار تاریخی در شرایط جنگی ممنوع است. پروتکل الحاقی کنوانسیون چهارم ژنو ۱۹۷۷، ماده ۵۳ پروتکل یک و ماده ۱۶ پروتکل دوم، شامل ممنوعیت ارتکاب هرگونه اقدام خصمانه علیه بناهای تاریخی، آثار هنری و اماکن عبادی است که میراث معنوی مردم را تشکیل می‌دهند.

سعیده مالیی نویسنده و منتقد

مسجد جامع عمری (العمری): این مسجد در محله «الدرج» قرار گرفته و یکی از بزرگترین مساجد شهر غزه است و در زمان حکومت ایوبیان و به مساحت ۴ هزار و ۱۰۰ مترمربع و قدیمی‌ترین بخش آن به سبک بازنیکای کلیسای جامع قدیس یوحنا معمدان در قرن دوازدهم بنا شده است. در حال حاضر، مسجد کاملاً ویران شده و فقط یک گلدسته از آن به جای مانده که بخش فوقانی آن به‌طور جدی آسیب دیده است.

مسجد ابن عثمان: این مسجد با قدمتی که به قرن هجدهم بازمی‌گردد، در محله شجاعیه در شرق شهر غزه واقع شده و یکی از مساجد تاریخی و باستانی شهر است و به‌سبک مملوکی به دست احمدبن عثمان بنا شده است. مقبره سیف‌الدین یلخه، که در سال ۱۲۴۵ دادستان غزه بوده نیز در این مسجد قرار دارد.

📌 کلیساهای تاریخی

در حملات سال ۲۰۲۴ اسرائیلی‌ها به نوار غزه، کلیساها نیز مورد حملات بی‌امان این رژیم قرار گرفتند. از جمله کلیساهای قدیمی که بر اثر حملات ویران شدند می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

کلیسای سنت پورفیریوس: کلیسای سنت پورفیریوس، سومین کلیسای قدیمی جهان در منطقه زیتون و شرق شهر غزه قرار دارد و با موشک‌های اسرائیلی ویران شده است. صلیبی‌ها این کلیسا را در سال ۱۱۵۰ میلادی ساخته‌اند. بمباران رژیم صهیونیستی باعث ایجاد گودالی هفت‌متری در این کلیسا و فروریختن بخش اعظمی از دیوارهای آن شده و بر اثر حمله، هجده نفر از حاضرین در کلیسا از جمله تعدادی از آوارگان فلسطینی و چند تن از روحانیون مسیحی به شهادت رسیدند.

صومعه قدیس هیلاریون: صومعه هیلاریون در تپه ام‌عمر در منطقه «دیرالبلیح» واقع شده و تاریخ بنای آن به سال ۲۲۹ میلادی بازمی‌گردد و یکی از بزرگترین صومعه‌های مسیحیان در خاورمیانه به شمار می‌رود. صومعه در نوامبر گذشته مورد حملات رژیم صهیونیستی قرار گرفت. تلاش‌های یونسکو برای

📌 مراکز فرهنگی تاریخی

مراکز فرهنگی نیز از ویرانی‌های حملات موشکی و آتش‌افروزی رژیم منحوس صهیونیستی بی‌نصیب نمانده است:

مرکز فرهنگی «رشادالشوا»: یکی از بزرگترین مراکز فرهنگی نوار غزه است. در این مرکز اسناد تاریخی، کتاب‌های نفیس و دست‌نوشته‌های تاریخی وجود داشتند. فعالیت‌های فرهنگی متعدد از جمله برنامه‌های آموزشی، اجرای نشست‌ها، نمایش تئاتر و فیلم‌سینمایی در این مرکز انجام می‌شد که اکنون بر اثر حملات صهیونیست‌ها ویران گشته است. این مرکز در سال ۱۹۸۵ میلادی با معماری منحصر به فردی ساخته و نامزد دریافت چند جایزه بین‌المللی معماری شد.

آرشیو مرکزی شهرداری غزه: بر اثر ویرانی ساختمان بایگانی شهرداری غزه، هزاران سند تاریخی با عمری بیش از ۱۰۰ سال، از بین رفتند.

کاخ موزه پاشا (الباشا): این کاخ موزه که به آن قصر رضوان، هم گفته می‌شود در محله «الدرج» قرار گرفته و به سبک معماری مملوکی ساخته شده و تنها نمونه باقی‌مانده از کاخ‌های باستانی غزه بود. این موزه کاخ‌نیز با مخزن شگفت‌انگیزی از آثار باستانی با آسیب‌های جدی روبه‌رو شده است.

علاوه بر ویرانی، سرقت آثار باستانی فلسطین و غزه، نگرانی‌های جهانی را به دنبال داشته است. اسرائیل در سرقت آثار تاریخی فلسطینیان سابقه طولانی دارد و از افشای این حقیقت نیز ابایی ندارد. برای مثال در دهه هفتاد قرن بیستم در فرآیند کاوش یک مقبره کنعانی، در دیرالبلیح، اسرائیلی‌ها تابوت‌ها و آثار باستانی کشف شده را به سرقت بردند و در آرشیو خود قرار دادند.

وضع قوانین به منظور نجات این صومعه بی‌نتیجه ماند و در نهایت رژیم اشغالگر، آن را به‌طور کامل ویران کرد. **کلیسای ییزانس در جبالیا:** این کلیسای ییزانسی متعلق به قرن پنجم میلادی، در سال ۱۹۹۷ میلادی کشف و از سال ۲۰۲۲ د رهای آن به روی عموم باز شد. کلیسا مساحتی ۸۰۰ متر مربعی و سه رواق بزرگ به سبک معماری ییزانسی داشت و صحن بزرگ آن مکانی برای ادای شعائر دین مسیحیت بود. کلیسا با یک سازه مدرن محافظت می‌شد و به بیمارستان اردوگاه جبالیا متصل بود و اکنون بر اثر شلیک مستقیم اسرائیل، کاملاً ویران شده است.

📌 نقاط دیدنی باستانی

خانه‌های دو محله قدیمی از جمله «الزیتون» و «الدرج» بیشتر از سایر مناطق، به منظور محو جنبه‌های تمدنی نوار غزه در تیررس حملات هدفمند صهیونیست‌ها قرار گرفته‌اند. **حمام السمره:** این حمام با قدمتی بیش از هزار سال، مقصد گردشگری درمانی در محله الزیتون بود، و یگانه حمام تاریخی باقی‌مانده در غزه با مساحتی بالغ بر ۵۰۰ متر و یکی از نمونه‌های جالب و متکامل حمام‌های اسلامی به شمار می‌رفت و به همین خاطر، موضوع پژوهش‌های متعددی درباره تاریخ حمام‌های اسلامی قرار گرفته بود. اکنون این حمام بر اثر حملات اسرائیل ویران شده است.

گورستان جنگ جهانی اول: در غزه، گورستانی وجود دارد که بیش از سه هزار سرباز انگلیسی و سربازان کشورهای مشترک‌المنافع جنگ جهانی اول در آن دفن شده‌اند، در حدود ۸۰۰ قبر این گورستان مجهول‌الهویه است. اسرائیل به این گورستان هم رحم نکرد و آن را آماج حملات خود قرار داد و آسیب زیادی به آن زد.

📌 یادداشت

عقلانیت، راهکار مقابله با اختلال محاسباتی

دکتر عباسعلی رهبر شهرویان علمی‌دانشگاه

اخیرا پیام مقام معظم رهبری در نشست تحول رسانه با نظرات مختلفی روبه‌رو شد؛ در طیفی از نظرات به‌عنوان یک رهنمود اصلاحی تلقی‌شد و در طیفی دیگر از بحران حاد در رسانه ملی و فروپاشی این نهاد صحبت‌شد! بعضی در این طیف به‌گونه‌ای پیش رفتند که عدم سلام و والسلام را دلیل متقن بر نارضایتی از عملکرد رسانه ملی دیدند، درحالی‌که در پیام‌های مهم دیگر مقام رهبری هم این سبک نوشتار رعایت شده بود، بدون این‌که بوی نارضایتی بدهد. در این مقال نمی‌خواهم در مورد عملکرد رسانه ملی بحث کنم بلکه به دنبال تلنگری برای به بیراهه‌نرفتن در تحلیل و تفسیر و تأمل در اختلال محاسباتی هستم. اندی نورمن در کتاب «مصونیت ذهنی» می‌گوید که چگونه مردم آنلاین، رادیکال می‌شوند و به اعمال خشونت‌آمیز ادامه می‌دهند؟ چرا جامعه ما این قدر از نظر سیاسی دوقطبی شده است؟ ایده‌های غیرمنطقی به‌طرز شگفت‌آوری در حال گسترش هستند و حزب‌گرایی سمی، ملت‌ها را از هم جدا می‌کند، اندی نورمن در کتابش نشان می‌دهد که این پدیده‌ها یک علت اصلی دارند؛ ما در زمانی زندگی می‌کنیم که تصور می‌شود به اصطلاح «حق‌نظر شما» بر مسئولیت‌های ما غلبه می‌کند. اخلاق حاصل از این نوع کنشگری به‌طور مؤثر سیستم ایمنی ذهنی را به خطر می‌اندازد. به‌نظر می‌رسد فارغ از نگاه موافقان و منتقدین رسانه ملی باید به‌هوش باشیم که در تفسیر اخبار و پیام‌ها دچار اختلال محاسباتی نشویم و مصونیت ذهنی خود و جامعه را تضعیف نکنیم؛ پادتن مقابله با اختلال محاسباتی، عقلانیت مؤثر و بدون غبار سیاست‌زدگی است.

مقام معظم رهبری هم همیشه بر استفاده از عقلانیت تأکید کرده‌اند: «عقلانیت به‌معنای محاسبه درست است؛ محاسبه صحیح و درست و دستگاه محاسباتی سالم؛ عقلانیت به این معنا است... البته دشمن سعی می‌کند عقلانیت به آن معنای غلط را تلقین کند، بعضی‌هم نادانسته گاهی حرف‌های دشمن را تکرار می‌کنند... بنابراین، مهم این است که دستگاه محاسباتی را حفظ کنیم، سالم نگه داریم، نگذاریم دچار اختلال بشود. اگر دستگاه محاسباتی ما اختلال پیدا کند، بسیاری از امکانات ما هم از دست ما خواهد رفت، شرایط خوب ما تبدیل به شرایط بد خواهد شد.» ۱۳۹۹/۷/۲۱

همان‌طور که گفته شد پیشی‌گرفتن «حق اظهارنظر» از «مسئولیت مدنی»، ضعف در استفاده از عقلانیت رسانه‌ای و افراط‌گرایی در سیاست‌زدگی موجب‌افزایش قطبی‌سازی در جامعه می‌گردد، به‌گونه‌ای که به‌جای نقد منصفانه و عالمانه رسانه ملی به تخریب و طرد آن روی آورده شود. فراموش نکنیم در بحران‌های سخت، این رسانه‌های رسمی و رسانه ملی است که پناه مردم بوده‌اند (در دوران کرونا در حملات رژیم صهیونیستی، در عملیات وعده صادق، در جمعه نصر) و نباید با نقد سلیقه‌ای و کلی‌بافی‌های غیرمستدل و یا دفاع احساسی فراگیر گروهی به بی‌اعتبارسازی رسانه ملی و رسانه‌های رسمی، خواسته یا ناخواسته، روی آوریم. فراموش نکنیم که اشتباه محاسبه در هر مکان و هر لحظه امکان وقوع دارد و لازم است با تمسک به اصول حرفه‌ای رسانه‌ای و درنظر گرفتن مصالح و منافع ملی با امر گفت‌وگو و سیاست دوستی، هم اختلال محاسباتی را به حداقل برسانیم و هم آرامش روانی و آگاهی اجتماعی مردم را به حداکثر برسانیم.